

[Ebba Strange.]

komst er et dårligt beregningsgrundlag, når det drejer sig om lønmodtagere, der ikke har mulighed for at foretage nogen manipulation med deres indkomst. Vi kan også se det på sammensætningen af klientelet i daginstitutionerne i dag, at det netop er helt almindelige lavtlønsarbejders børn, der bliver taget ud af daginstitutionerne.

Det er den første del af mit spørgsmål.

Jeg er klar over, at det er svært at finde et nyt beregningsgrundlag, og derfor vil jeg gerne efterlyse, om ministeren ved noget om, hvordan det går med den kommission, der er nedsat til at se på sammenhængen mellem skatter og sociale ydelser.

Den helt aktuelle situation er den, at mange lønmodtagere pr. 1. april i år er kommet op over grænserne for fripladsydelser på grund af de udbetalte dyrtidsportioner, uden at deres realløn dermed er blevet forbedret. I de 2 år, der er gået, siden fripladsgrænserne blev fastsat, er lønningerne steget med ca. 25 pct. og det betyder, at der er ca. 18-20 pct. af familierne, der er gået over fra at have hel eller delvis friplads til helt alene at skulle betale for deres børns daginstitutionsoophold.

Det er en katastrofal situation for mange familier, men jeg mener også, at det er en katastrofal situation for samfundet, fordi det i mange tilfælde betyder, at kvinderne bliver taget ud af produktionen, og vi efterlyser jo netop arbejdskraft i produktionen i øjeblikket.

Socialministeren (Jacob Sørensen):

Må jeg først have lov at sige, at hele problemet omkring forældrebetalingen ifølge bistandslovsforslaget skal tages op til overvejelse, således at en eventuel ny ordning kan være parat, når bistandsloven træder i kraft forhåbentlig den 1. april 1975.

De indledende overvejelser er for længst sat i gang i socialstyrelsen, og jeg forventer i løbet af sommeren at modtage indstilling fra styrelsen om resultaterne af overvejelserne.

Om der før bistandslovens ikrafttræden kan være anledning til at ændre de gældende fripladsregler, vil i overensstemmelse med mit svar til fru Ebba Strange her i tinget i marts i år på et spørgsmål om at undgå stigninger pr. 1. april 1974 bl. a. afhænge af den analyse af problemerne omkring de

ubenyttede pladser i daginstitutioner, der finder sted i et udvalg under børne- og ungdomsforsorgens pædagogiske nævn. Jeg har på den givne anledning bedt om at få disse overvejelser fremskyndet.

Må jeg i øvrigt tilføje, at det efter min opfattelse ikke kan være således, at der med de gældende cirkulærer om friplads én gang for alle er afgivet garanti for, at grænserne automatisk skal reguleres i takt med lønudviklingen. Problemerne må her vurderes ud fra en helhedsbetragtning, herunder med hensyn til takstpolitikken og de almindelige principper for betaling for samfundets serviceydelser.

Som sagt vil jeg se på spørgsmålet, så snart jeg har modtaget den omtalte analyse fra socialstyrelsen, men jeg skal dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at en regulering vil være særdeles udgiftkrævende. En foreløbig beregning viser således, at en regulering af de eksisterende grænser med 5.000 kr. vil koste samfundet i alt ca. 50 mill. kr., hvoraf staten skal bære de 70 pct. og kommunerne resten.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorledes arbejdet går i udvalget, der er nedsat til undersøgelse af de sociale ydelser i forhold til indtægt og beskatning osv., kan jeg kun sige, at jeg endnu ikke har modtaget noget materiale fra dette udvalg, men er vidende om, at der arbejdes energisk på at nå frem til et resultat, og er også vidende om, at man erkender, at det er et meget vanskeligt arbejde, som vil tage nogen tid.

Ebba Strange (SF):

Jeg takker for svaret og har i hvert fald fået et svar. Selvfølgelig er jeg ikke glad for det svar, jeg har fået, fordi jeg er fuldstændig klar over, at vi skal se på hele betalings-spørgsmålet i forbindelse med bistandsloven, og derfor har jeg ikke rejst det igen, men netop kun lige problemet om fripladsordningen, og derfor var det, jeg efterlyste, en midlertidig ordning, som bare lige hjælper her og nu, indtil vi får vedtaget bistandsloven og den endelige finansieringsform. Så derfor er jeg ked af, at der ligesom slet ikke lå nogen løfter i ministerens svar.

Det, der øjeblikkeligt sker, er jo, at de enkelte kommuner prøver at klare sagen, så godt de nu kan, og jeg ved tilfælde, hvor kommuner giver noget ekstratilskud for at